

Λυχνία

ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Ο ΜΕΓΑΣ ΒΟΗΘΟΣ

«Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Υἱῷ» (Εβρ. 1, 1). Σὲ δύο μόλις γραμμῆς ἢ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆ περιγράφει ὅλο τὸ σωστικὸ σχέδιο ποῦ ἡ ἄπειρη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἀπεργάσθηκε γιὰ τὸν κόσμον. «Πολλὰς φορές καὶ μὲ πολλοὺς τρόπους παλιότερα ὁ Θεὸς μίλησε στοὺς πνευματικούς μας προγόνους διὰ μέσου τῶν προφητῶν. Μὰ δὲν ἀρκέστηκε σ' αὐτό. Τώρα μὰς μίλησε **διὰ μέσου τοῦ Υἱοῦ του**».

Γιατί ὅμως ἦταν ἀναγκαῖο νὰ κατεβεῖ στὴ γῆ, νὰ σαρκωθεῖ ἀσπύρως «ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου» καὶ νὰ περπατήσῃ ἀνάμεσά μας, ὅμοιος μὲ μὰς («καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπος»), ὁ ἴδιος ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Δὲν ἔκαναν καλὰ τὸ ἔργο τους οἱ δικαιοὶ καὶ οἱ προφῆτες; Δὲν ὁμολόγησε ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς π. χ. γιὰ τὸν «ἐαυτοῦ φίλον», τὸν Μωυσῆ, ὅτι τὸν ἀναγνωρίζει ὡς τὸν πιὸ ἐκλεκτό του ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους; «**Οἶδά σε παρὰ πάντας καὶ χάριν ἔχεις παρ' ἐμοί**» (Εξ. 33, 12).

Οἱ προφῆτες ἔκαμαν πολὺ καλὰ τὴ δουλειά τους. Μὰ ἡ ἀποστολή τους δὲν ἦταν νὰ σώσουν τὸν κόσμον. Ξεπερνοῦσε τὶς δυνάμεις τους αὐτό. Ἄνθρωποι οἱ ἴδιοι, φορῶντας τὴν πεσοῦσα φύση τοῦ Ἀδάμ, ὑποκείμενοι στὴ φθορὰ καὶ τὸν θάνατο ποῦ ἡ ἀμαρτία εἶχε εἰσαγάγει στὸν κόσμον, δὲν μπορούσαν νὰ δώσουν στὸν ἄνθρωπο αὐτὸ ποῦ δὲν εἶχαν οἱ ἴδιοι. «**Οὐκ ἂν λάβοις παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος**» (Λουκιανός). Ὁ ρόλος τους ἦταν **ὄχι νὰ σώσουν, ἀλλὰ νὰ προαναγγείλουν μόνο τὸν Σωτήρα**.

Καὶ ὅταν ὁ Λόγος τοῦ Πατρὸς «σάρξ

ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν» (Ἰω. 1, 14), μὰς ἔδειξε μὲ τὴ θαυμάσια παραβολὴ «**τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστὰς**», γιατί προέκρινε νὰ μὰς σώσει μὲ τὸν τρόπο αὐτόν. Ἡ παραβολὴ μιλάει γιὰ τὸν ἱερέα καὶ τὸν λευίτη ποῦ, «**διὰ τὸ ἀνίατον**» τοῦ τραύματος «**μὴ φέροντες τὴν ψυχοφθόρον ἀληθόνα**», δὲν μπόρεσαν νὰ βοηθήσουν τὸν ἄνθρωπο ποῦ οἱ ληστὲς ἐγκατέλειψαν ἡμιθανῆ. Μιλάει ὅμως καὶ γιὰ κάποιον ἀλλογενῆ Σαμαρείτη, ποῦ ἔσωσε τὸν τραυματισμένο, ἐπιδένοντας τὶς πληγές του καὶ μεταφέροντάς τον σὸ πανδοχεῖο.

«**Ἱερέα ὀνομάζει τὸν μακάριο Μωυσῆ καὶ Ἀαρών**. Εἶναι τοῦτος λοιπὸν ὁ ἀξιοθαύμαστος Μωυσῆς ποῦ δοξάστηκε, ποῦ μὲ τὴ δεκαπλῆ μάλιστα τοῦ χτύπησε τοὺς Αἰγυπτίους, ποῦ ἔσχισε καὶ ξέβρανε τὴν Ἐρυθρὰ, ποῦ πίσω ἀπὸ τὸ σύννεφο μίλησε μὲ τὸν Θεό. Αὐτὸς ποῦ ἔκαμε πολλὰ ἀξιοθαύμαστα, αὐτὸς, ἀφοῦ εἶδε τὸν ἄνθρωπο πληγωμένο στὴ γῆ, τὸν προσπέρασε χωρὶς νὰ τὸν σηκώσει. Ὅμοια κι ὁ **Λευίτης, ἡ τάξη τῶν προφητῶν**. Οὔτε ὁ Μωυσῆς μὲ τὰ θαύματά του, οὔτε οἱ προφῆτες μὲ τὰ σημεῖα τους, κανένας δὲν τὸν λύτρωσε ἀπὸ τὸν θάνατο, κανένας δὲν ἔκλεισε τὸ τραῦμα τῆς ἀμαρτίας. Γιατί οἱ ἴδιοι ἦσαν τῆς ἀμαρτίας δεσμῶτες. Μ' ὅλο ποῦ μὲ τὴ σεμνὴ ζωὴ τους ἐγίναν φίλοι τοῦ Θεοῦ, ὅμως, ἐπειδὴ ἦσαν ὁμόσαρκοι μὲ τὸν Ἀδὰμ καὶ προέρχονταν ἀπὸ τὴ νεκρὴ ρίζα, **δὲν μπορούσαν, κλαδιὰ αὐτοί, νὰ ἀποσπάσουν τὴ ρίζα τῆς ἀμαρτίας**» (Χρυσόστομος).

Χρειαζόταν λοιπὸν κάποιος ἰκανώτερος. Ἔτσι ἔρχεται ὁ μέγας βοηθός, ὁ Χριστός, «**οὐκ ἐκ Σαμαρείας, ἀλλ' ἐκ Μαρίας**». Κατέρ-

Η ΣΥΝΗΘΕΙΑ ΤΗΣ ΑΜΑΡΤΙΑΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΙΚΡΟ ΠΡΑΓΜΑ

Όσο περισσότερο χρόνο αφήνουμε μία άμαρτία, ένα πάθος, άθεράπευτα, τόσο περισσότερο επηρεάζουν ψυχή, νοῦ, καρδιά και σῶμα. Έτσι σιγά-σιγά ὁ ἄνθρωπος, ἀντὶ νὰ σκέφτεται τὴν ψυχὴ του, νὰ θυμᾶται τὴν ἀξία τῆς ἀρετῆς καὶ τὴν σημασία τῆς ὑπακοῆς στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅλα αὐτὰ τὰ κλωτσᾷ, τὰ ποδοπατεῖ, τὰ καταφρονεῖ.

Ὁ Μέγας Βασιλεῖος γράφει ὅτι ἡ συνήθεια, πού παγιώθηκε μὲ τὴν πάροδο μακροῦ χρόνου, γίνεται δεύτερη φύση· γι' αὐτὸ δὲν εἶναι μικρὸς ὁ κόπος καὶ ὁ πόλεμος νὰ νικήσει κάποιος τὴν συνήθεια. Ὅπως σὲ ἓνα καινούργιο δοχεῖο, ὅ,τι βάλεις στὴν ἀρχὴ καὶ τὸ ἀφήσεις νὰ πολυκαιρίσει, τὸ δοχεῖο παίρνει τὴν ὁσμὴ του καὶ ὕστερα, ὅσο καὶ ἂν τὸ πλύνεις μὲ τίποτα δὲν μπορεῖς νὰ ἀφαιρέσεις ἐκείνη τὴν μυρωδιά, ἔτσι καὶ ἡ ἄμαρτία, ὅταν πολυκαιρίσει καὶ γίνῃ συνήθεια, δὲν ξεριζώνεται εὐκόλα ἀπὸ τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ ἅγιος Ἀύγουστίνος στὸ βιβλίο τῶν Ἐξομολογήσεων γράφει μὲ πολὺ πόνο ὅτι *«ἡ ἄμαρτία εἶναι δεσμὰ, ἀλυσίδες πού σφιχτοδέδουν χειροπόδαρα τὸν ἄνθρωπο καὶ γίνονται σκληρὸς, ἄσπλαγχνος καὶ ἀνελεήμονας τύραννος»*.

Πόση δυσχέρεια ὑπάρχει γιὰ νὰ κόψει κάποιος μιὰ παλιὰ συνήθεια! Τί δυσκο-

λία, τί πόλεμος! Διότι ὁ πονηρὸς λογισμὸς γεννᾷ ἡδονή, ἀπὸ αὐτὴν πάλι γεννᾶται ἡ συγκατάθεση, ἀπὸ τὴ συγκατάθεση ἡ πράξη, ἀπὸ τὴν πράξη ἡ συνήθεια, ἀπὸ τὴ συνήθεια ἡ ἀνάγκη καὶ αὐτὴν τὴν ἀκολουθεῖ ὁ πνευματικὸς θάνατος. Κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο «τὰ ὀψώνια (ἡ ἀμοιβή, τὰ ἐπακόλουθα) τῆς ἄμαρτίας εἶναι πνευματικὸς θάνατος» (Ρωμ. 6, 23).

Ἡ συνήθεια τῆς ἄμαρτίας μοιάζει μ' ἓνα παιγνίδι τῶν παιδιῶν. Πιάνουν καμμιὰ φορὰ κανένα πουλί καὶ τὸ δένουν ἀπὸ τὸ πόδι μὲ κλωστή. Τὸ ἀφήνουν νὰ πετάξει καὶ αὐτὸ πετᾷ σὲ μικρὸ ὕψος γιὰ νὰ φύγει, ἀλλὰ ἐκεῖνα τὸ τραβοῦν πάλι χαμηλά. Τὸ ἴδιο παιγνίδι κάνει καὶ ὁ διάβολος μὲ ἐκείνους πού ἔχει δεμένους μὲ τὸ σχοινὶ τῆς συνήθειας. Πολλές φορές τοὺς ἀφήνει νὰ πετάξουν σὲ κάποιο ὕψος ἀρετῆς, ἐνῶ βρίσκονται ἀκόμα μέσα στὰ πάθη. Ἀρχίζουν νὰ ἐγκρατεύονται, νὰ νηστεύουν, νὰ κατηγοροῦν τὴ ζωὴ πού ἔκαναν στὴ δουλειὰ τῆς ἄμαρτίας καὶ ἐπαινοῦν τὴν ἐλευθερία τῆς ἀρετῆς. Ὅμως, ἐνῶ κάνουν αὐτὸ τὸ καλὸ ξεκίνημα τῆς ἀρετῆς πάλι γκρεμίζονται στὸ βάραθρο τῆς κακίας, ἐπειδὴ ὁ διάβολος τοὺς ἔχει δεμένους μὲ τὸ σχοινὶ τῆς συνήθειας. Ἡ συνήθεια θανατῶνει πνευματικὰ πολλούς. Παραλύει τὴν ψυχὴ. Εἶναι ἡ ἀλυσίδα πού δένει ὁ διάβολος τὸν ἄνθρωπο πάνω στὸ κρεβάτι τῆς ἀναισθησίας ἀθεράπευτα καὶ θανατηφόρα.

Τὰ μέσα μὲ τὰ ὁποῖα μπορεῖ κανεὶς νὰ κόψει τὰ δεσμὰ κάθε πονηρῆς συνήθειας εἶναι τρία:

← χεται ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, τὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Ἀκολουθεῖ τὴν πορεία τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἔρχεται στὴν Ἱερικὴ, στὴ ληστρικὴ χώρα τῆς ἄμαρτίας. Ἐρχεται νὰ θεραπεύσει τὸ μέγα τραῦμα τοῦ ἀνθρώπου, *«ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον»*. Ἀπὸ τοὺς ἄπειρους τρόπους σωτηρίας πού τὸ βάθος τῆς σοφίας του

γνωρίζει, διαλέγει τὸ λάδι (τὴν ἀγάπη του) καὶ τὸ κρασί (τὸ αἷμα του). Ἡ σάρκωσή του εἶναι ὁ δρόμος τῆς ὑπέρτατης θυσίας, γιὰ αὐτὴ ἐκφράζει καλύτερα τὴν ἄφατη φιλανθρωπία του.

Πρωτ. Δ. Μ.

Αγίου Ἰωάννου τῆς Κρονστάνδης(1829-1908)

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΠΡΟΣΕΥΧΕΤΑΙ

Γράφει γιά τίν παιδική του ἡλικία ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κρονστάνδης, μέγας θαυματουργός ἅγιος στήν νεώτερη Ρωσσία:

«Στό ἕκτο ἔτος τῆς ἡλικίας μου ὁ πατέρας μου ἀγόρασε ἕνα ἀλφαβητάριο καί ἡ μητέρα ἄρχισε νά μου παραδίνει μαθήματα. Ὅμως ἔπαιρνα τά γράμματα πολύ δύσκολα, πρᾶγμα πού μου προκαλοῦσε μεγάλη θλίψη. Γι' ἄρκετό καιρό δέν μπορούσα νά καταλάβω τά μαθήματα καί λυπημένος κατέφευγα στή προσευχή. Θερμά προσευχόμεν στόν Θεό νά μου δώσει τή γνώση. Καί θυμάμαι πώς ξαφνικά ἔπεσε κάτι σάν πέπλος ἀπό τό μυαλό μου καί ἄρχισα νά καταλαβαίνω εὐκόλα τά μαθήματα».

Στό δέκατο ἔτος τῆς ζωῆς του, τό 1839, οἱ γονεῖς τόν ἔστειλαν στήν ἐνοριακή σχολή τοῦ Ἀρχάγγελσκ, ὅπου ξανάρχισε ἡ δυσκολία στά μαθήματα:

«Ὁ πατέρας μου, συνεχίζει ὁ π. Ἰωάννης, ἔπαιρνε τόν πιό μικρό μισθό, ἔτσι πού γιά νά ζήσουμε θά ἔπρεπε νά περνοῦμε μέ μεγάλη δυσκολία. Ἐγώ καταλάβαινα τήν οικονομική στενοχώρια τῶν γονέων μου καί γι' αὐτό ἡ στασιμότητα στά μαθήματα γινόταν πραγματική δυστυχία. Λίγο μέ ἀπασχολοῦσε ἡ σημασία τῶν σπουδῶν γιά τό μέλλον. Αὐτό πού μ' ἔκανε κυρίως νά ὑποφέρω ἦταν τό ὅτι ὁ πατέρας ἄδικα ξόδευε τῖς τελευταῖες του οικονομίες γιά μένα.

»Κατά τήν διάρκεια τῆς παραμονῆς μου στό Ἀρχάγγελσκ, ἐνῶ ἤμουν μόνος καί στερημένος ἀπό τοὺς οικείους, ἔπρε-

πε ν' ἀντιμετωπίζω ἀβοήθητος ὅλες τῖς δυσκολίες. Ἀνάμεσα στοὺς συνομηλίκους τῆς τάξεώς μου δέν ζητοῦσα, οὔτε ἔβρισκα καμμιά ὑποστήριξη ἢ βοήθεια. Ὅλοι τοὺς ἦταν πιό ἱκανοὶ καί ἐγώ ἤμουν ἀπό τοὺς τελευταίους στήν τάξη.

»Κατέφευγα τότε στόν Παντοκράτορα Θεοῦ καί μιὰ φορὰ ἔγινε μέσα μου θαυμαστή ἀλλαγί. Εἶχα πέσει στά γόνατα καί προσευχόμεν μέ πολλή θέρημ. Δέν γνωρίζω πόση ὥρα ἔμεινα σ' αὐτή τήν κατάσταση. Ἐνῶ προσευχόμεν κατάλαβα σέ μιὰ στιγμή νά πέφτει ἀπό τά μάτια μου ἕνα παραπέτασμα. Ξεθόλωσε ὁ νοῦς μου καί ἄρχισα νά ἐννοῶ τό μάθημα τοῦ δασκάλου. Θυμήθηκα τά λόγια του καί τήν σημασία τους. Μοῦ ἔφυγε ἕνα βάρος καί ἡ χαρὰ πλημμύρισε τήν ψυχή μου. Ποτέ δέν κοιμήθηκα τόσο ἥσυχα, ὅσο ἐκείνη τήν νύκτα. Μόλις ἔφεξε, πετάχθηκα ἀπό τό κρεβάτι, ἔπιασα τό βιβλίο καί, τί εὐτυχία! Διάβασα πολλὸ ἄνετα καί τά κατάλαβα ὅλα.

»Στό σχολεῖο, μέσα στήν τάξη, ἡ συμπεριφορὰ μου πλέον ἄλλαξε. Τώρα ὅλα τά μαθήματα τά ἀφομοίωνα εὐκόλα καί τά συγκρατοῦσα στήν μνήμη. Σέ μικρὸ χρονικὸ διάστημα βελτιώθηκα τόσο, πού ἔπαυσα πιά νά εἶμαι ὁ τελευταῖος μαθητής. Μιὰ ἀκατάπαυστη πρόοδος μ' ἔκανε νά τελειῶσω τήν χρονιά μεταξύ τῶν πρώτων. Μὲ προβίβασαν στό Σεμινάριο, τό ὁποῖο τελείωσα σάν πρῶτος μαθητῆς τό 1851 καί μ' ἔστειλαν στήν Θεολογικὴ Ἀκαδημία τῆς πρωτεύουσῆς Πετροῦπόλεως μέ κρατικὴ ὑποτροφία».

(ἐπισκ. Ἀλεξάνδρου Σεμενώφ-Τιάν-Σάνσκυ, Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κρονστάνδης, ἐκδ. Ἰ. Μονῆς Παρακλήτου, 2008, σ. 18-21)

← **α.** Ἡ ἀκατάπαυστη ἐκζήτηση τῆς χάριτος καί τῆς δύναμης τοῦ Χριστοῦ.

β. Ἡ ἐπιθυμία καί ἡ ἀγάπη τῶν ἀντιθέτων τῆς ἁμαρτίας ἀρετῶν.

γ. Ἡ ἄσκησις τοῦ σώματος (π. χ. μέ

τήν νηστεία), καθὼς μᾶς λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Ἵποβάλλω τό σῶμα μου σέ ἀσκήσεις, γιά νά τό χαλιναγωγῶ» (πρβλ. Α' Κορ. 9,27).

Ἀρχιμ. Ἰ. Ν.

ΑΡΧΑΡΙΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟΙ

Αββᾶς Κασσιανός αναφέρει τό παράδειγμα μιᾶς αφιερωμένης στὸν Θεὸ γυναίκας στὴν Ἀλεξάνδρεια, ἡ ὁποία - ἀπὸ τὴν λαχτάρα της νὰ προοδεύσει στὴν ἀρετὴ τῆς ὑπομονῆς - ζήτησε ἀπὸ τὸν ἅγιο Ἀθανάσιο νὰ τῆς ἀναθέσει τὴν φροντίδα μιᾶς ἡλικιωμένης, ἀπὸ ἐκεῖνες πού φρόντιζε ἡ Ἐκκλησία. Ὅταν ὅμως τὴν πῆρε στό σπῖτι της καί ἄρχισε νὰ τὴν διακονεῖ μέ προθυμία, διαπίστωσε ὅτι ἡ γερόντισσα ἦταν κυριολεκτικά ἕνας «ἄγγελος» εἰρήνης καί πραότητας, πού δέν ἔχανε τὴν εὐκαιρία νὰ λέει γιά ὅλα «εὐχαριστῶ».

Τότε ἡ γυναίκα ξαναπῆγε στὸν ἅγιο παραπονούμενη ὅτι δέν τῆς ἔδωσε αὐτό πού ἤθελε. Ἦθελε νὰ ὑπηρετήσῃ κάποια γιά νὰ πάρει μισθὸ ὑπομονῆς, ἐνῶ αὐτὴ τὴν «φόρτωνε» μέ εὐχαριστίες καί ἐπαίνους, πού ὑπῆρχε ὁ κίνδυνος νὰ τὴν ρίξουν σέ ἔπαρση καί κενοδοξία! Ὁ ἅγιος κατάλαβε καί ἔδωσε κρυφά τὴν ἐντολὴ νὰ τῆς δώσουν τὴν πιὸ δύστροπη, τὴν πιὸ θυμώδη, τὴν πιὸ φιλόνηκη καί τὴν πιὸ φλύαρη! Φυσικά μιὰ τέτοια γερόντισσα τὴν βρῆκαν πολὺ πιὸ εὐκολα ἀπὸ τὸν προηγούμενο «ἄγγελο»!

Ἡ γυναίκα τὴν πῆρε στό σπῖτι της καί ἄρχισε νὰ τὴν ὑπηρετεῖ μέ ἀκόμη μεγαλύτερο ζῆλο, ἀπὸ ὅσο εἶχε δείξει μέ τὴν προηγούμενη. Αὐτὴ ὅμως ἡ γερόντισσα, ἀντὶ γιά εὐχαριστίες, ἄρχισε νὰ τὴν βρίζει, νὰ τὴν κακολογεῖ, καί μάλιστα ἔφτασε σέ σημεῖο νὰ σηκώσει χέρι ἐπάνω της καί νὰ τὴν χτυπήσει. Ἡ εὐσεβῆς γυναίκα τότε, ὄχι μόνο διπλασίασε τίς περιποιήσεις της, ἀλλὰ πῆγε στὸν ἅγιο νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ γιά τὴν σοφὴ ἐπιλογή του καί γιά τὴν ὠφέλεια πού

εἶχε ἀποκομίσει ἀπὸ τὴν διακονία της σ' αὐτὴν τὴν γερόντισσα! «Ἐπὶ τέλους», τοῦ εἶπε, «μοῦ ἔδωσες μιὰ ψυχὴ, τὴν ὁποία νὰ μπορῶ πραγματικά νὰ βοηθήσω! Ἀλλὰ συγχρόνως μοῦ ἔδωσες μιὰ ἀγία δασκάλα τῆς ὑπομονῆς»!!!

* * *

Προφανῶς αὐτὰ εἶναι ... «ἀνώτερα Μαθηματικά» γιά κάπως πιὸ προχωρημένους!

Ἐμεῖς ἂς ἀρκεστοῦμε στὶς ἀσκήσεις γιά ... ἀρχαρίους κάνοντας ὑπομονὴ στὶς ἀδυναμίες τῶν πλησίον μας, εἴτε αὐτῶν πού ἐπιλέξαμε (σύζυγο, φίλους) εἴτε αὐτῶν πού δέν ἐπιλέξαμε (γονεῖς, παιδιά, ἀδελφία, συγγενεῖς, γείτονες, συναδέλφους κλπ.). Δύο εἶναι οἱ βασικὲς προϋποθέσεις γιά νὰ γίνονται αὐτές οἱ «ἀσκήσεις» πιὸ ξεκούραστες:

- Ἡ συνειδητοποίηση ὅτι ἐμεῖς δέν εἴμαστε τόσο καλύτεροι ἀπὸ τοὺς ἄλλους ... ὅσο φανταζόμαστε! Κι ἐκεῖνοι συχνά ὑπομένουν τίς δικές μας παραξενιές καί πείσματα! Καί
- Ἡ καθημερινὴ προσευχὴ μας πρῶτα νὰ δίνει σέ μᾶς ὁ Θεὸς καρτερία καί αὐτογνωσία, δηλαδή, ταπείνωση καί ἔπειτα νὰ δίνει σ' ἐκείνους φωτισμὸ καί εἰρήνη.

Ἀρχιμ. Β.Α.

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαῖον Περιοδικόν

Ἱ. Μητροπόλεως Νικοπόλεως

Ἐκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως Χρυσόστομος

Υπεύθ.: Ἀρχιμ. Νίκων Κουτσιδῆς*

Τηλ. 26820 51161* Κωδικός 091984

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2017* Ἀρ. Φύλλου 413* Ἔτος ΛΖ'

Διανέμεται δωρεάν * Εἰσφορὲς δεκτές

Γραφικὲς Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ» Α.Ε.

Τηλ. 2397 023 313 Ἀσπροβάλτα Θεσ/νίκης

